

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 251

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, OCTOBER 25, 1943

LETO XLVI. — VOL. XLVI.

Izjava za odstop od SANSa

Podpisana odbornika SANSa s tem naznanja svoj odstop od Slovenskega Narodnega Sveta in odločno zahteva od glavnega odbora SANSa in od vse javnosti, da se od dneva te objave najini ime ni več ne uporabljajo v zvezi z SANSom ali skupnim Jugoslovanskim odborom.

VZROKI ZA Odstop:

Vseslovenski kongres je sprejel posebne rezolucije in SANS je dobil nalogo, da deluje po svojih močeh za zedinjeno Slovenijo v okvirju demokracije, federativno urejene Jugoslavije potom sporazuma in medsebojnega dogovora vseh treh jugoslovanskih narodov na eni strani, pa med zavezniki na drugi strani.

Zdaj pa je na delu močna struja, ki bi rada milila narodu nekaj drugega in to, da kar naravnost govore, komunistično urejeno državo. Za to pa SANS ni bil od kongresa pooblaščen.

Ko smo ustanavljali SANS na Vseslovenskem kongresu, smo dobro vedeli, da je narod doma v sozvočju z nami in za ta narod in njegovo voljo nam je prvi vrsti šlo.

Iz vseh dosedanjih poročil z gotovostjo lahko previdimo, da se mu revolucija po komunističnem vzorcu le vsiljuje, da se torej narod kot tak ne ogreva za komunizem. Narod hoče prostosti in svobode življenja, kakršnega mu more dati edino le prava demokracija po ameriškem vzoru, ne pa namaz, fašizem ali komunizem. Fakt je, da je izmed vseh narodov ameriški najsrečnejši.

Le nov kongres bi zamogel dati SANSu to nalogo, da se izpostavlja v zvezi s krvavo revolucijskim gibanjem med Jugoslovani, v kar pa ogromna večina slovenskega naroda v Ameriki ne nikdar privoli.

Objava podpisana in poslana SANSu 21. oktobra, 1943.

Rt. Rev. John J. Oman
Rev. Alexander Urankar.

bombnika sta zadela, posadka ubita

Mountain Home, Ia. — Pet dni od tujak sta trčila v zraku nad armadna bombnika in treh ljudi. Vsi možje posadke so bili ubiti. Stevilo mrtvih ni bilo določeno, dočim trdijo nekateri poročila, da je bilo ubitih 15 do 20 avijatičarjev.

Fort Benning, Ga. — V petek je bilo ubitih 20 častnikov in vojakov, ko je treščilo na padajočem transportnem letalu. Med ubitimi sta dva častnika in trije možje od letalnice kora ter 15 vojakov-parasoljarskega oddelka.

V bolnišnici

Miss Mary Franck iz 9203 E. 66. Ave. se nahaja v St. Joseph bolnišnici. Želimo ji, da se kmalu boljše zdravja vrne domov.

Tedenski koledar za racioniranje

KONZERVE — Playe znamke X, Y in Z so veljavne do 20. oktobra. Zelene znamke iz knjige št. 4, A, B in C bodo veljavne meso, sirovo maslo, sir itd. — Rujave znamke C, D, E, F so veljavne še do sobote; znamka H bo veljavna od 31. oktobra do 4. decembra.

GLADKOR — Znamka 14 iz knjige 1 je veljavna do 1. novembra. Znamki 15 in 16, za prezvrivanje, sta veljavni do 31. oktobra. Znamka 29 iz knjige 4 bo veljavna od 1. novembra do 31. oktobra. Kupila bo istotako 5 funtov.

CEVLJI — Znamka 18 iz knjige 1 je veljavna do preklica. Znamka 1 iz knjige 3 bo veljavna od 1. novembra do preklica.

GAZOLIN — Znamke 8 iz knjige A so veljavne do 21. oktobra. B in C kot zapisano na knjigi. Kdor misli, da ne bo imel dovolj prihodnjih 30 dni, odkar kupi znamka samo 2 galoni goriva, naj izpolni formo R-535 in naj jo pošlje na odbor za racioniranje.

KOLESA — Knjiga A mora dati pregledati avtna kolesa do 31. oktobra; B do 31. oktobra, C do 30. novembra.

KURVNO olje — Kupon 1 kupi 10 gal. olja do 3. januarja.

RUSI IMAJO V POSESTI MELITOPOL

Mesto so očistili nacijev po 11 dneh bojev. Zdaj ogrožajo Krim

20,000 NEMCEV JE PADLO V BOJU

London, 24. okt. — Ruska armada ima v oblasti strateško važno mesto Melitopol, za katerega so bili strahoviti boji z Nemci polnih 11 dni. Ruske armade so se vsule zdaj proti Krimu, da preseka beg nemški armadi tam.

Ruske motorizirane edinice hite za bežečimi Nemci z namenom, da zasedejo Perekop in Herson, kjer je vhod na polotok Krim.

Nemci so izgubili več kot 20,000 mož pri obrambi Melitopola. S padcem Melitopola, katerega so nameravali Nemci držati preko zime, se je zrušila vsa nemška linija na jugu. Rusi imajo zdaj pred seboj 135 milj nezavarovane stepe, po kateri bodo lahko prišli do ustja reke Dnjepra.

Premier Stalin je z dnevnim poveljem naznanil zavzetje Melitopola, ter izjavil, da je to mesto branilo dohod na Krim. S tem je namignil, da bo poslal zdaj brez odlašanja svoje armade na Krim, kjer se nahaja kakih 500,000 Nemcev.

Ruske kolone tudi vedno bolj izočujejo kolobar pred ovinkom Dnjepra, kjer nameravajo zajeti v past vso nemško armado v tem kotu.

GLASBENA MATICA PRIREDI KONCERT V NOVEMBRU

Glazbena matica se pridno pripravlja na koncert, ki ga bo podala v nedeljo 7. novembra zvečer v SND na St. Clair Ave. Vstopnice se lahko dobe pri vseh članih in članicah zbora v sladstičarni Mrs. Makovec v SND.

Ta koncert obeta biti nekaj posebnega in kaj podobnega še ni bilo na slovenskem odru. Prvi del programa bo obsegal razne umetne pesmi, drugi del pa slovenske narodne pesmi, nekatere teh bodo predvajane s karakterističnimi predstavami. Narod je prijazen vabljen, naj pridno seže po vstopnicah.

Predlog za 6 letni termin predsednika U. S.

Washington. — Senator O'Daniel je vložil v senat resolucijo, ki zahteva samo šestletni termin za predsednika in podpredsednika Zed. držav.

K molitvi in pogrebu

Članice društva sv. Reš. Telesa fare sv. Lovrenca naj se zbere nočjo ob sedmih v cerkvi, da molijo za umrlo sestro Elizabeth Valenčič. Jutri ob devetih naj se pa vse udeležijo pogreba.

Prva obletnica

Jutri ob 7:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete maša za pokojnega Leopold Kolarja v spomin prve obletnice njegove smrti.

Zadušnica

V torek 26. oktobra ob 8:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega John Modica.

MORE will LIVE the MORE you GIVE

WAR CHEST COMMUNITY FUND - WAR RELIEF - USO

Za uspeh kampanje v vojni sklad, ki hoče nabrati do 28. oktobra \$5,540,000 v Greater Clevelandu, se največ zanašajo na prispevke delavcev v industriji. Delavci se bodo zavezali, da bodo delali za ta sklad po eno uro na mesec in to skozi 12 mesecev. Do večeraj je bilo nabranega \$2,140,000, torej manjka še \$3,400,000, kar mora biti nabrano v štirih dneh. Kdor le more, naj da kolikor more.

Nemci so se zakopali v gorskih pozicijah severno od Neaplja

Alžir. — Nemške čete, katere je pahnila 5. ameriška armada nazaj, so se zakopale v gorskih pozicijah in so zablokirale ceste, ki vodijo proti Rimu. Vsi znaki kažejo, da nameravajo Nemci držati to linijo do skrajnosti.

Tudi na fronti pred 8. angleško armado so se Nemci postavili na višine, odkoder s topništvom obvladujejo vse dohode.

General Eisenhower je govoril na radiju in svaril ameriški narod, da bo pot do zmage še dolga in posuta z mnogimi žrtvami. "Moji vojaki to dobro vedo in so na to tudi pripravljeni. Hočejo pa biti zagotovljeni, da imajo za seboj domačo fronto, ki jih bo podprla," je govoril general.

Na operacijo

V četrtek je bila odpeljana v Glenville bolnišnico Mrs. Antonija Mlač iz 20780 Miller Ave. in je bila takoj operirana. Težko operacijo je srečno prestala. Obiski so že dovoljeni.

Še na mnoga leta!

Danes praznujeta 40-letnico srečnega zakonskega življenja Mr. in Mrs. Frank Arko iz 1012 E. 77. St. K iskremin čestitkam sivo, hčera, zetov in nevest se pridružujemo tudi mi in jima kličemo: še na mnoga leta zdravja in sreče!

Za Lauschetovo kampanjo

Kdor hoče kaj prispevati v denarju za Lauschetovo kampanjo, naj pošlje na John E. Lokar, 801 N. B. C. Bldg. Cleveland 14, O. Ček naj naslovi na "Lausche for Mayor Committee." Komur je odročeno pošiljati v mesto, lahko izroči dar tudi v našem uradu.

Za Lauschetovo kampanjo so darovali v našem uradu sledeči: Po \$5 so prispevali: John Ubic, 1425 E. 55. St., Mrs. Frances Skully, 1036 E. 61. St., in Mr. in Mrs. Frank Gabriel, 1210 E. 60. St.

Mr. in Mrs. Louis Perne, 1009 E. 62. St., sta darovala \$3. V imenu kampanjskega odbora vsem skupaj najlepša hvala.

Dva tankerja sta zadela ob Floridi

Vsi podalki glede nemških brutalnosti v Neaplju so poslani Rooseveltu

Neapelj. — Zakladniški tajnik Morgenthau ima v rokah vse podatke o nečloveških brutalnostih, ki so jih počeli Nemci v Neaplju, predno so ga zapustili. Te podatke bo izročil predsedniku Rooseveltu. Podatke in dokaze je zbrala zavezniška vojaška vlada.

Ena izmed obdolžitev napram Nemcem je ta, da so pred odhodom iz Neaplja odprli vrata 13 ječ, kjer so bili zaprti najnevarnejši zločinci. Ubijalci, požigalci, morilci in drugi nevarni zločinci so bili zaprti v teh ječah, ki so jih Nemci poslali zopet nazaj med prebivalstvo.

Ko so prišli zavezniški v Neapelj, je na tisoče teh kriminalcev blodilo po ulicah. Zavezniški so jih začeli loviti in zo-

pet spravljati za omrežje.

Dokument pripoveduje še o drugih nemških zločinih, umorih, pobojih, nasilstvih, posilstvih, plenjenju trgovin in privatnih domov itd. Nemci so tudi na 12. septembra namenoma zažgali največjo svetovno knjižnico na univerzi.

Nemci so razstrelili glavni vodovod za mesto in izpraznili rezervoarje. Uničili so vse naprave v elektrarni ter ohromili vseh transportacijski sistem, od pouličnih voz do busov in konjske vprege. Razdejali so mline, kjer so dobivali civilisti moko in makarone. Oplenili so vse bolnišnice, da so bili zdravniki in bolničarke brez vsakih sredstev, s katerimi bi skrbeli za ranjence in druge bolnike.

NOVI GROBOVI

Jennie Strainik

Včeraj popoldne malo pred tretjo uro je umrla na svojem domu, 1366 Giddings Rd., Jennie Strainik, ki je bila dve leti v postelji. Družina je imela 10 let trgovino z grocerijo na 36. sti in Superior. Njeno deklško ime je bilo Sajatovič in je bila doma iz Jezernic ob Beli Krajini. V Ameriki se je nahajala od leta 1906. Tukaj zapuška soproga Mike in dve hčeri, Mrs. Emma Lucas in Mary (Ljubica), ki je članica Glasbene matice in dva vnuka. Bila je članica društva sv. Nikolaja št. 21 HBZ. Truplo bo ležalo v Grdinovem pogrebem zavodu, 1053 E. 62. St. Pogreb bo v sredo ob devetih v cerkev sv. Nikolaja in na Kalvarijo.

Lauren Winter

V St. Vincent bolnišnici je umrla ob štirih večeraj zjutraj 14 mesecev stara Lauren Jo Winter, hčerka John in Josephine Winter. Poleg staršev zapuška dva brata, Johna in Thomasa. Materino deklško ime je bilo Godec. Pogreb bo v sredo zjutraj ob osmih iz hiše žalosti, 3559 E. 80. St. v cerkev sv. Lovrenca pod vodstvom Louis Ferfolia. Sožalje prizadeti družini.

Anton Iljich

V soboto je umrl po daljši bolezni Anton Iljich, rodom iz Dalmacije, star 57 let, stanujoč na 3552 W. 62. St. Bil je član društva Dalmacija in svoje čase je vodil gostilno. Zapuška ženo Danico in mnogo sorodnikov. Pogreb bo v torek ob devetih v cerkev sv. Pavla na 40. cesti in na Kalvarijo iz Grdinovega pogrebnega zavoda.

Dospel na pogreb

V soboto zvečer je dospel v avijonem na pogreb svoje matere poročnik John A. Zivich, ki služi pri mornariškem letalskem oddelku v Pasadena, Cal. Zato je bil odložen pogreb matere Ane Zivich od danes.

Ne pozabite!

Danes je 25. v mesecu, zato ne pozabimo storiti svojo dolžnost napram društvu s tem, da bomo poravnali assesment za tekoči mesec. Tajniki in tajnice morajo po tem dnevu zaključiti knjige.

Kupujte vojne bonde!

88 mož posadke izgubilo življenje v plamenih; 28 so jih rešili.

GOREČI GAZOLIN JE ONEMOGOČIL VEČ REŠITVE

Palm Beach, Fla. — V sredo ponoči sta zadela ob floridski obali dva tankerja. V gorečem gazolinu in eksploziji je poginilo 88 mož posadke. Mornariško poveljstvo je dovolilo objaviti to strahovito nesrečo šele v soboto.

Od posadke so rešili 28 mož, ki so slišali eksplozije in videli požar, ki je segal visoko proti nebu. Obrežna straža je z vso naglico hitela na lice mesta, da bi rešila, kar se je dalo rešiti.

Ena izmed ladij je vozila gazolin in je plula v smeri proti severu. Imela je 43 mož posadke, vključno sedem mož topniške posadke. Od vse posadke se jih je rešilo samo sedem.

Drugi tanker, ki je plul proti jugu, je imel 73 mož posadke, med to 25 mož pri topovih; 21 se jih je rešilo.

Nesreča se je pripetila nekako ob 10:50 ponoči.

Čolni obrežne straže so se približali kolikor so mogli kraju nesreče, kjer sta bili obe ladiji in morje okrog njih en sam goreč ognjenik. Obrežna straža je reševala mornarje iz morja.

Eden izmed tankerjev, ves v ognju, je plul po vodi še 20 milj. Toda nihče se mu ni mogel približati, tako hud je bil požar na njem. Na to ladijo ni šel še nihče, toda reševalne ladje poročajo, da je videti na krovu cele kupa zgoznelih trupel.

Sreča v nesreči

Včeraj zjutraj je vlak NYC železnice zadela avto na prelohu čez progo, Marquette Rd. in 55. cesta. Vlak je vlekel avto 40 čevljev, vendar ga ni prevrnil. V avtu je bilo pet oseb, ki so ušle po srečnem naključju poškodbam.

Naši vojaki

Ze sedem dni je bil doma na dopustu Pfc. Tony Sajovic, sin Mr. in Mrs. Anton Sajovic, 1003 E. 66. Place. Zadnji petek je odšel nazaj v garnizijo. Njegov naslov je: Pfc. Anthony Sajovic, 35534831 Co. A 147 Engrs. Co. Bn. Camp Pickett, Va.

Mrs. Rose Grebenc iz 1560 Clermont Rd. je dobila pismo od svojega sina, ki sporoča, da je bil premeščen in pošilja svoj nov naslov, namreč: Cpl. Albin A. Griggs, Co. D 7th Bn. 2nd Inf. Rgt. AGF Repl. Depot No. 1, Fort Geo. G. Meade, Md. Prijateljem se priporoča za kako kartico.

Danes odide prostovoljno k mornarici v Great Lakes, Ill. Tony Grdina, sin Mr. in Mrs. Joseph Grdina, 6113 St. Clair Ave. Tony je včeraj dopolnil 18. leto in ni hotel čakati na pozivnico, ampak je sam sledil svojemu bratu Josipu, ki tudi služi pri mor-

narici. Družina Joe Grdina ima samo ta dva sina in oba sta se odzvala klicu domovine. Obata bila nekdanja pridna raznašalca našega lista in vrla fant. Želimo jima vso srečo in pa zdrav povratek domov.

Na 9 dnevni dopust je dospel Pvt. Emil Jakič, sin Mr. in Mrs. Joseph Jakič, 4716 Lester Ave.

Danes zjutraj ob dveh je odšel k letalskem koku Frank E. Kromar, mlajši sin družine Mr. in Mrs. John Kromar, 1113 E. 63. St. Nekaj časa se bo ustavil v Fort Benjamin Harrison v Indiani, potem bo odšel pa v Keesler Field, Miss, za nadaljnjo treningo. Ob odhodu naroča pozdrave na vse prijatelje in znance. Želimo mu vso srečo in pa zdrav povratek.

Njegov brat John je tudi v službi Strica Sama in sicer je njegov naslov: Pvt. John S. Kromar. 35918363, Co. A. 6th Bn. 2nd Reg. Ft. McClellan, Ala.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio.
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, po raznašalcih: celo leto \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.

POSAMEZNA ŠTEVILKA, 3c**SUBSCRIPTION RATES:**

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

83 No. 251 Mon., Oct. 25, 1943

BESEDA IZ NARODA**Zavedajmo se svoje državljanske dolžnosti**

V torek 2. novembra bo zopet dan, kateremu bi moral slediti sleherni Jugoslovčan. Ta dan se bo odličilo, da li smo v preteklosti dveh let narodno napredovali ali se v narodni zavesti ohladili in zavrgli nauke naših očetov in mater, ki so nas iz rodne hiše pospremili na potu v tujino s naročilom: "Nikoli ne zabi, da si sin ali hči slovenskega naroda in ljubi one, po katerih žilah se pretaka slovenska kri." Pred odhodom smo obljubili očetu, materi bratom in sestram, da bomo globoko v srcu hranili svetost narodnega imena in nikoli in pod nobenim pogojem zamenjali narodne dolžnosti. To sveto zaobljubo smo potrdili s poljubom na lice po našem običaju: "Tako naj bo in ne drugače." Če v mislih malo postojimo in se v duhu povrnemo na trenutek slovesa, ko smo segali v rke v slovo; ali ne čutimo na svojem licu gorakoto očetovega in rahlo roso materne poljube? Ali se še spominjamo rokovanja z brati, sestrami in prijatelji pri zadnjem slovesu? Za noben ceno jim ne bi upali reči: ostanite nam zdravi in pozabite na nas, kakor to želimo mi, ki nevaležnega srca odhajamo iz rodne zemlje v tujino, da se v njej zgubimo in pozabimo na ono, kar ste nas iz detinstva do zrele dobe učili. Naš narod ni tega navajen in sin slovenskega naroda tega ne dela.

Nalaga si narodne dolžnosti, katere rad izpolnjuje. Potreba ga je le opomniti, da stori ono kar ga dolžnost veže. Navedemo naj nekatere, ki jih imamo vršiti do 2. novembra.

Frank J. Lausche je zopetni kandidat za župana mesta Clevelanda in v 32. vardi John J. Prince za mestnega zastopnika. Naša narodna dolžnost nam velja, da moramo na njih izvolitev storiti vse kar je v naši moči.

Prvo kar je najbolj važno je to, da gremo od prvega do zadnjega na dan volitev na volišče, da odamo naš glas v njih izvolitev. Porabiti moramo vsako priliko, da jih vsikdar in povsod v izvolitev priporočamo.

Na dan volitev moramo skrbeti, da gredo vsi v hiši vlti in na to opomniti sosedo, prijatelje in znance.

V tovarni, med kosilom, nagovarjati sodelavce in sodelavke, da volijo za naše kandidate in iste priporočajo domačim, da jih volijo.

Pomagati na dan volitev, komur čas dopušča, temu odboru, ki se trudi za izvolitev Frank J. Lausche za župana in John J. Prince za mestnega zastopnika mesta Clevelanda.

Odbor: Lausche for Mayor and Prince for Council 32. varde.

Na plan, volilci mesta Cleveland!

Newburgh Heights, Ohio. — Slovenski državljani in državljanke v Clevelandu, na plan za volitve v mestu Clevelandu! Glejte, da bo zopet vodil vaše mesto vaš odlični in vsega spoštovanja vredni Mr. Frank J. Lausche, da se vam ne bodo drugi narodi smejali. Mr. Lausche ni pred dvema leti prevzel županstvo zato, da bi ga ljudstvo častilo, ker on v splošnem ne mara časti, prevzel pa je zato, da bo pokazal publiki, kaj je vsega Slovenec zmožen, da se ne ustraši nobenega dela in nobenih težkoč, ker Mr. Lausche je imel tudi prej dobro službo pa manjšo odgovornost kot pa sedaj. On je prevzel za župana samo za čast Slovanom, da bo tudi slovensko ljudstvo upoštevano boljše, kakor pa je bilo v preteklosti.

Kakor vidim, ga drugi narodi

jako spoštujejo. Ko sem se lani peljala z vlakom v Harrisburg, Pa., se je k meni priselil strojevodja v Solon, O., ki se je peljal v Pittsburgh, Pa., da prevzame službo nazaj v Cleveland. Tako sva se začela pogovarjati to in ono, ko me vpraša kakšne narodnosti sem. Ko sem mu povedala, da sem Slovenka, je takoj veselo vzkliknil, da smo Slovenci najboljši narod v Ameriki, da ima mesto Cleveland sedaj najboljšega župana od časa pokojnega Johnsona. On živi v Solon, Ohio, in rekel je, da mu je žal, ker on ne more voliti v Clevelandu, želi pa, da bi bil sedanji župan izvoljen v urad, dokler bo hotel biti župan.

Tako je tudi nama spodaj pisanima od srca žal, da ne moreva letos voliti v Clevelandu. Želiva pa, da bi Mr. Frank J. Lausche zmagal z veliko večino. Torej, državljani slovenskega porekla, na plan na volilni dan, dne 2. novembra, za zmago našega spoštovanega Mr. Frank J. Lausche.

Mr. in Mrs. Rok in Katie Kogoj
4004 E. 27. St.
Newburgh Heights, Ohio.

Z vrečo krompirja v samoto

V neki vasi pri Bruslju je zapustil doma svojih staršev neki desetletni deček. Vzel je s seboj le vrečo krompirja in odšel v gozd, kjer se je nastanil v neki jami. Postal si je z vejami in listjem in je živel kot mali Robinson. Peko je krompir, nabiral jagode in gobice, ki so mu nudile dovolj za reživljanje. Ko so ga našli in ga vprašali, čemu je pobegnil z doma, je povedal, da se je naveličal "zlobnih ljudi." Fant je bil pred begom z doma eden najinteligentnejših in najprijaznejših učencev v razredu, v katerega je pohajal. Tako mlad, pa se mu je že pristudilo življenje v civiliziranem svetu.

V zadnjem poročilu sem orisal, kako sem se hotel izmazati s pomočjo zibke iz neprijetnega položaja pri domačem ognjišču in se s spretno diplomatsko potezo izogniti odprtju "druge fronte" pod poveljstvom moje ljube Johane.

Dasi je tak način eden najbolj pripravnih in priporočljivih, pa danes nima, na veliko žalost rečeno, nobenega pomena, ker se je ta neumni svet moderniziral in spravil pod strašno starodavno zibelko, ki so imele samo eno napako, namreč, da so se strašno rade prvrnile. To sem, kot trdi nezmotljivo ustno izročilo, občutil tudi jaz na svojem nosu "njega dni," ko me je starejši bratec Francelj zibal na ta način, da je na zibko privezal dolgo vrvo in jo potegnil skozi okno pred hišo. Tam se je lahko igral s svojimi pajdaji, obenem pa igral vlogo vestne pestunje. Pa je menda enkrat preveč potegnil in rezultat tega se še danes kaže na mojem velikem nosu. Najbrže bo kdo iz globočine svojega srca vzdihnil sladke besede: škoda, da ni bilo kaj več!

Torej ker zibke ne morejo več igrati posredovalnih vlog, je pa nek drug sistem, ki je, po mojem skromnem mnenju, zelo priporočljiv. Potent nanj ima pa Jakišev France in ker mi ni nikoli prepovedal vzeti ga na znanje in ga izvesti, ga tukaj razložim, potem pa napravite, kakor veste in znate.

Pri Jakiševih je namreč navada, da je večerja točno ob takem in takem času. Niti eno

minuto prej, niti eno minuto pozneje. Pri tem se pa drži njegova žena Ančka strogo odredbe, da ne sme niti en član družine vzeti žlice v roko, dokler ne sede k mizi gazda France. Prosim, da si to velenjenje navado vzamejo za zgled tudi druge naše gospodinje.

Da je pa vse lepo in v redu funkcioniralo, je dobil pa tudi gazda France strog ukaz, da mora biti do minute ob času doma, da ne bo čakala nanj družina in požirala slino ob polnih skledah.

France se je strogo držal te nepisane postave, saj je, nazadnje, tudi on eden izmed nas, ki smo oženjeni in ki vemo, kaj je za nas v takih slučajih dobro in priporočljivo.

Ampak nekoč se je pa primerilo, kot se rado primeri človeku v vsakdanjem življenju, da se je France zamudil po zelo važnih opravkih. Pri najboljši volji ni mogel biti doma ob določenem času za večerjo. Ko se je končno odtrgal in s svojo dolgo cigaro v ustih tekkel domov, so mu rojile po njegovi brijtni glavi ukane, kako bi se izmazal in se rešil plohe, o kateri je bil prepričan, da se je nebo izognil. No, predno je prišel domov, je že znal ves vojni načrt na pamet.

Ko stopi v jedilnico, kjer je sedela za mizo vsa družina in čakala na milostni prihod hišnega gospodarja in ko je gošpodinja krepkih obraznih potez in jasno govorečih oči odpirala usta, da bi dala od sebe primerno besedo, je France brnil z nogo prvi stol, do katerega je prišel. To je nekaj tako nenavadnega pri Francetu, da je Ančka kar obstala in odprla usta, iz katerih naj bi se bila vili skrbno pripravljena ploha, pa so ostala samo odprta.

France je vse to dobro videl in nadaljeval s programom. Najprej je vrgel klobuk ob tla, ga za boljše razumevanje še brenil, slekel suknjič, ga vrgel v kot, vzel cigaro iz ust, jo zadržal v drug kot, da so kar iskre švigale na vse strani, šel počasi k mizi in se zadržal nad družino: "No, kaj vam ne gre? Kaj pa čakate! Kaj mislite, da bom vsakega posebej se pital!"

Okrug mize je bilo tiho kot v cerkvi (kadar ni pridige). Družina je molče večerjala in vsa trepetajoča čakala, kaj bo vse prišlo. Ančka se je nekaj silila in parkrat dregnila s žlico, pa ji ni šlo. Skrivoma je pogledovala svojega ljubega Franceta in premišljevala, kaj neki mu je, da je prišel tako nataknen domov.

France je molče večerjal in ko je bil gotov, je vzel v roke časopis, se vsedel v kot, si prižgal cigaro in se zatopil v branje. Družina je po prstih stopala po sobi in vsak je samo gledal, kako bi se kmalu izmazal iz območja hudega gospodarja. Ančka je stopicala sem in tje, parkrat odprla usta, da bi nekaj rekla, pa jih je zopet zaprla. No, končno se pa ni mogla več premagati, pa se vse de k svojemu ljubemu možičku, ga objame in ga nežno vpraša: "Frankie, kaj se je pa zgodilo, da si prišel tako nataknen domov?"

"Nič, kaj naj bi se zgodilo," ji prijazno odgovori možiček. "Zakaj si pa potem take počenjal, da sem mislila, da boš vse razbil po hiši?"

France se pa široko zasmeje in pravi: "Vidiš, moja ljuba Ančka, to je pa diplomacija. Ker sem zamudil večerjo in ker sem vedel, kako jih bom moral radi tega preslišati, sem vzel jaz iniciativo v roke in te lepo izpeljal s hudim nastopom v drugo smer, da si pozabila na litanije, ki si mi jih namenila."

"Le počakaj, ta ti pa ne bo odšla," mu je rekla Ančka in odvihrala v kuhinjo, sama nase jezna, ker se je dala tako imetno potegniti.

SLOVENSKA ŽENSKA ZVEZA

Ustanovljena 19. decembra, 1926 v Chicagu, Ill.

Inkorporirana 14. decembra, 1927 v državi Illinois.

Duhovni svetovalec: Rev. Milan Slaje, 1709 E. 31st St., Lorain, Ohio.

GLAVNI ODBOR:

Predsednica Mrs. Mary Prislard, 1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Prva podpredsednica Mrs. Frances Rupert, 19303 Shawnee Ave., Cleveland, Ohio.

Druga podpredsednica Mrs. Mary Coghe, 4517 Coleridge St., Pittsburgh, Pa.

Tretja podpredsednica Mrs. Mary Shepel, 5 Lawrence St., Ely, Minn.
Četrta podpredsednica Mrs. Frances Raspet, 305 Spring St., Pueblo, Colo.
Peta podpredsednica Mrs. Mary Kocjan, 5 Ash St., Calumet, Mich.
Tajnica Mrs. Josephine Erjavec, 527 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajničarka Mrs. Josephine Muster, 714 Raub St., Joliet, Ill.

NADZORNICE:

Mrs. Mary Tomažin, 1902 W. Cermak Road, Chicago, Ill.
Mrs. Mary Otoničar, 1110 E. 68th Street, Cleveland, Ohio.
Mrs. Mary Smoltz-Lenich, 609 Jones St., Eveleth, Minn.

PROSVETNI ODESK:

Mrs. Albina Novak, urednica in upravnica "Zarje," 1135 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Fonikvar, 1030 E. 71st St., Cleveland, Ohio.

Mrs. Frances Sušel, 15900 Holmes Ave., Cleveland, Ohio.

Mrs. Anna Petrich, 2178 Burton St., Warren, Ohio.

Mrs. Emma Shimkus, 717 Fifth St., La Salle, Ill.

SVETOVALNI IN POROTNI ODESK:

Mrs. Agatha Dezman, predsednica, 649 So. 29th St., Milwaukee, Wis.

Mrs. Anna Kamen, P. O. Box 767, Forest City, Pa.

Mrs. Rose Jerome, 214 Grant Avenue, Eveleth, Minn.

Mrs. Agnes Mahovich, 9525 Ewing Ave., South Chicago, Ill.

Mrs. Olga Mirkovich, 2348 N. W. Roosevelt St., Portland, Ore.

Namesnica nadzornicam Josephine Seelye, 1228 Addison Rd., Cleveland, O.

Naše brhke kadetke

Parade, javne manifestacije, dekleta v slikovitih uniformah in na tisoče in tisoče ljudstva, ki pride ven, da to opazuje, je nekaj kar daje Ameriki, seveda poleg sto in sto drugih svobod, tisto krasno in plemenito sliko, ki jo občuduje ves svet. Med temi so prav gotovo tudi tisti, ki so polni zavisti do nas zaradi teh svobodščin, toda ne morejo si kaj, da ne bi tu in tam nas predstavili za zgled in si želeli, da bi enkrat posijal žarek take svobode tudi nad njimi.

Dasiravno nismo ravno v dobi, da bi bilo odveč časa za misliti na slikovitost stvari, vendar vsakemu kolikor toliko moralno koristi, ako se od časa do časa pojavi taka prilika tudi v teh resnih časih. Tega se tudi zavedajo kadetke pri Slovenski ženski zvezi in so pripravljene navzlec vse zaposelnosti, priti ven na plan in se pokazati kot domoljubne in zavedne ameriške Slovenke.

Ravno v preteklih tednih smo imeli nekaj zelo važnih slovesnosti. Ena izmed teh je bila v nedeljo 26. septembra, ko so v cerkvi sv. Vida blagoslovili spominsko ploščo našim fantom in dekletom, ki se nahajajo v službi Strica Sama. Pred svetom našo se je vršila lepa procesija in na čelu so krepko stopale naše kadetke. Kako ginljiv je bil prizor v cerkvi, ko so napravile v sredini med klopmi dolg špalir, skozi katerega so šli vojaki, ki so prisostovali slovesnosti in pa tudi naš župan Frank J. Lausche. K popolnejši sliki so pa tudi pomagale druge skupine v uniformi in pa naše zale Slovenke v narodni noši. Prav lahko rečem, da je imel vsak človek globok užitek pri tej slovesnosti. Potem zopet, ko so kadetke pristopile k svetem obhajilu in po maši, ko so zopet napravile dolg špalir za naše vojske. Bilo je sijajno!

Ravno tisti večer so tudi nastopile v Cleveland hotelu, kjer se je vršila konvencija Fraterniteta Congressa. Naše Slovenke so bile najlepše. Z nami je bila tudi Častna straža od SDZ, kjer je načelnica Miss Anne Jesenko. Želela sem si, da bi bil navzoč, mi bo vsak pritrldil, naših podpornih organizacij, ker bi dobili prav gotovo mnogo razvedrila in pa tudi novih moči, ki jih človek mnogokrat potrebuje pri društvenem delu.

Potem je bil na vrsti dan kadetk Slovenske ženske zveze, to je, letna tekma med krožki za prvenstvo v korakanju, ki se je vršila v Slovenskem avditoriju v nedeljo popoldne 3. oktobra. Program to popoldne je bil značilen in užitekapoln. Kdor je bil navzoč, mu bo vsak pritrldil, da enaki programov sploh ne more vpriporiti nobena druga skupina kot pa krožki Slovenske ženske zveze, kjer vzdržu-

jemo vezbanje stalno med kadetkami. Bil je nad vse lep prizor, ko so proizvajale skupno vajo, okrog 120 kadetk istem času, v uniformah različnih barv, druga lepa od druge in stopale so kot vojaki. Sodniki, ki so bili armadni častniki, so rekli, da bi naš krožki lahko tekmovali tudi z oddelki armade, ker naše vaje so po vojaških predpisih in detke so res precizno korakale. Krožek, ki je dobil najodličnejše mesto, je bil od podružnice št. 49 v Euclid, Ohio, ki nosi ime "Noble Cadets" in njih pitanka je Miss Mary Ann Letihar, hčerka tajnice št. 49.

Mrs. Jennie Intihar. Letos smo imele zunanji sredstva skoraj res nemogoče ampak so bili mo iz bližine. Gotovo ste brali dopis naše glavne tajnice, Erjavec, v tem listu, ko je opisovala zgodovino kadetk od 20 in tudi omenila, da so njene kadetke zmagale lansko leto pri tekmi, ki se je vršila v Clevelandu in letos so bile zopet na prvem mestu pri tekmi, ki se je vršila v Pittsburghu ob času konvencije. Lepo je bilo brati o raznih nastopih teh detk.

V nedeljo 24. oktobra so imeli v Jolietu zopet veliko slovesnost, ko je pa mladinski krožek dal blagosloviti svoje uniforme in bandero, kakor tudi slovensko zastavo. Pogledje so mlade Američanke, hčerke slovenskih staršev in cenijo slovenski narod tako visoko, da hočejo nositi tudi slovensko zastavo pri svojih paradah.

Dve od naših kapitanek sta zdalej pri ženskem oddelku st. made WAC in to sta Miss Josephine Jannik, ki je bila kapitanica pri St. Christine kadetkah pod št. 32 in Miss Frances Sušel, ki je bila kapitanica pri krožku podružnice št. 19. Prav gotovo sta dobili pri spodbudo za ta novi poklic udejstvovanju med našimi kadetkami.

Delo, ki ga izvršujejo vezbanje ni krožki SZZ je vse pohvalno vredno in vsa čast in priznanje v prvi vrsti odbornicam pri podružnicah, ki se s tem trudijo, potem staršem, ki dekleta navdušujejo in končno kadetkam samim, ki žrtvujejo svoj čas in tudi denar, in zakaj: zato, da nastopajo v javnosti kot predstavnice slovenskega naroda in je sicer majhen po številu, ampak velik po duhu pri doma- ljubnih manifestacijah. Živite naše kadetke!

Albina Novak.

BUY
UNITED STATES
BONDS
AND
STAMPS

Kdo ruši slogo med nami?

Med šumom in ropotom, ki so ga dvignili nam neprijazni krogi zadnje čase glede našega stališča v zadevi partizanstva, se čujejo tudi glasovi, da "klerikalci," med njimi zlasti naša duhovščina "razbija SANS" in sploh ruši slogo, ki je bila ustanovljena na slovenskem kongresu.

Dva naša duhovnika, odbornika SANS-a, sta v svoji izjavi ugotovila, da se je sloga začela rušiti od strani tistih, ki so zahtevali od vseh članov SANS-a, da brez pridržka priznajo partizane in sprejmejo točko o "moralni in materialni pomoči partizanom."

Dobro so vedeli ti krogi, da se katoličani med nami ne bodo ogreli kar tako za tako odločitev. Dobro so vedeli, da imamo katoličani v rokah direktna poročila iz stare domovine, kaj tam misli katoliški del naroda o partizanskih akcijah. Dobro so vedeli, da katoličani gremo v "slogo" le pod pogojem, da se bodo opustile vse sporne točke in se katoličanom ne bo vsiljevalo nekaj, kar je zoper njihovo prepričanje. In to je celo Proletarec pred nekaj tedni zapisal, da je znano, da "katoličani nikoli ne odstopijo od svojega prepričanja." Ta opazka nam nikakor ne dela sramote!

Vedeli so torej, da gre tu za naše prepričanje, ne morda zgolj za kakšno taktično vprašanje. Nam je tudi dobro znano, kako je bilo na tisti seji v Chicagu pred kongresom, ko je šlo za sestavo resolucij in podobnih priprav za kongres. Znano nam je, da so se na seji že takrat oglašali močni glasovi, ki so hoteli že sam kongres spraviti v partizanske vode. Toda zmagala je zmernejša struja, ki je vedela, da bi tak poskus takoj takrat preprečil dobrovoljno sodelovanje katoličanov na kongresu in pozneje v SANS-u. Zato so odločili, da odpade na kongresu vprašanje partizanstva in vsega takega, kar bi katoličanom onemogočilo sesti skupaj z rojaki drugačnega prepričanja. Skrajni levičarji so torej takrat ostali v manjšini in umolknili. Mi smo že takoj po kongresu svarili, da naši ljudje za Kristanom ne bodo šli, ker smo moža dobro poznali. In da smo ga poznali, nam dokazuje dejstvo, da je možakar prišel zdaj na celi črti za partizanstvo, katerega hoče oprati vsake komunistične bolezni, dočim vsak otrok ve, da je stvar drugačna.

Torej vse to so vedeli tisti, ki so pripravljali in pozneje predložili resolucije na kongresu. In med temi resolucijami je ena, ki se glasi:

"Mi, delegati in delegatkinje, zbrani na Slovenskem kongresu v Clevelandu, s tem sklenemo pozvati vse ameriške rojake in rojakinje slovenskega pokolenja . . . naj stremijo za edinstvo v naših lastnih skupinah. . ."

Torej! Vedeli so, da je edinstvo potrebno in celo nujno, vedeli so, da edinstvo ne bo mogoče, kakor hitro bodo začeli propagirati partizanstvo — pa so vendar predlagali gornjo resolucijo in pozneje tudi prišli na dan z zahtevo po podpiranju partizanstva.

Zdi se nam, da smo opravičeni misliti tole: Niso ravнали v dobri veri, ampak ravno nasprotno! Namenoma so se potuhnili na kongresu in se izognili vsem spornim točkam, češ, saj bo za te reči pozneje vse bolj primeren čas! Ko bo enkrat slova uveljavljena, bomo prišli na dan z drugimi zadevami. Ako bodo takrat "klerikalci" nasprotovali, bomo pokazali nanje kot na rušilce sloge in jih pred narodom diskreditirali . . .

Imamo prav živ vtis, da je bilo to v skritih kotičkih njihovih misli. In zdaj se godi prav tisto, kar so si bili že takrat namenili. Razbijanje SANS-a so začeli klerikalci in zlasti duhovščina! Tako stokajo danes. To moramo danes požirati in ti očitki se nam neprestano mečejo v obraz! In so vendar tudi naši načelni nasprotniki poudarjali, da ne gredo v slogo z nami zato, da bi kaj odnehali od svojih načel zakaj zdaj zahtevajo od nas nekaj, česar sami niso bili nikoli pripravljali storiti?

Od naše strani je dovolj, če jih še enkrat spomnimo na besede v Proletarcu: "Katoličan nikoli ne odstopi od svojega prepričanja!"

Kdor zna misliti in še ni popolnoma podlegel predsodkom pod pritiskom šuma in ropota katoličanom neprijaznih ljudi, mora uvideti, kje je pravica. Za take morajo biti zgojenje vrstice dovolj prepričevalne.

Kdor je pa že ves v objemu strankarskih strasti, z njim se itak ne izplača debatirati in ga prepričevati. Zaslepljenost je vedno bila in je tudi še danes zelo neprijetna stvar. Za take bo edino zdravilo čas, ki bo dokazal prav to, kar trdimo mi danes. Strankarske mahinacije triumfirajo le začasno in vselej se morajo končno umakniti resnici in pravici. Vprašanje je le, če se more potem storjena škoda popraviti.

Kupujte vojne bonde!

Iz rusko-poljske revolucije

Spisal dr. Leopold Lenard

...tega je bilo z dotičnim...
...zdrženo tudi žensko...
...Nekaj učenik je stá...
...v zavodu, druge so pa...
...samo k pouku. Stali...
...poljske učiteljice v tem...
...je čisto drugačno, ko po...
...evropskih državah, kjer...
...politične raz...
...razbrazba ni tako siste...
...in vzgoja ni tako mir...
...v drugih državah. Ne...
...nervoznost prevzema...
...naravo popolnoma. Ni...
...gotova, če je ne zadene...
...strela od zgoraj, vedno...
...v strahu, da ji ne bo...
...pretrgano delovanje...
...tega se mora boriti za...
...nima stalnega...
...rešne službe, ampak...
...od raznih slučajev...
...najskrajnejšem delu po...
...se imeli majhno kapeli...
...se jim je v določenih...
...opravljala služba bo...
...je bil kak naroden...
...dan, obletnica polj...
...in obletnica ene...
...vstaje in tako dalje...
...pri oknih rolete, za...
...okna in vrata, in...
...je zapela s prigl...
...glasom po službi božji...
...narodno himno:
...ki si Poljake toliko...
...bleskom sile in slave...
...njega padca — podpi...
...vojne za najsvetej...
...pred tvoj oltar po...
...naše prošnje — svobo...
...v Gospod."

...pa pojete tako tiho in...
...vrate tako skrbno ok...
...ste ne ve, če ni za so...
...dom špijonar, ki nas...
...odgovorila mi je vo...
...med njimi učenka, ra...
...pridno dekle. Prišel...
...vmenitaš iz dežele in...
...učiteljico. Dobil je...
...da sme odpreti šol...
...za otroke svojih de...
...je hotel imeti dobro...
...vrtarico. Dotič...
...je sprejelo službo in...
...je komaj nekaj me...
...zdel sem slučajno...
...njeno delovanje že...
...inela je smolo. Zač...
...na široko in preveč...
...mladem dekletu, ki...
...Orožnik jo je za...
...učila brati in pisati...
...Bila je obsoje...
...mesece ječe, dotični...
...na tri tisoč rubljev...
...slučaju se je končala...
...precej dobro. Dotič...
...lovin povabil na lov...
...podoba izpravnik in ne...
...seveda sledila razkošna...
...Vsa stvar je veljala...
...kot tri tisoč rub...
...searna kazn in učitelj...
...je bilo za enkrat konec...
...sem na hodniku neko...
...učiteljico, ki se je...
...lanskega leta in je bi...
...nekaj mesecev v slu...
...je prišla po nekem...
...pet v mesto in pri tej...
...hotela tudi obiskati...
...znanca in pri...
...očividno prijet...
...ker me je tako...
...zagledala, in tu...
...sem se je razveselil...
...sem jo, kako ji gre...
...za sedaj še čisto do...
...niso zasačili?"

...ne bom mogla več voziti dolgo. Dvakrat je že prišel orožnik nepričakovano v sobo, toda našel ni ničesar sumljivega. Knjige in papir so otroci tako hitro skrili, da ni mogel ničesar zapaziti.

Enkrat je bil grd deževen dan in otrok ni bilo posebno veliko. Dovoljenje imam seveda samo za otroški vrtec, toda v šolo prihajajo tudi večji otroci, celo veliki dečki, štirinajst in še več leti stari. Ljudje zelo žele učiti se brati in pisati, in jaz nimam srca, da bi gonila domov večje otroke in da bi jim odrekala svojo pomoč. Manjših otrok je bilo torej takrat malo, večjih je pa prišlo več, ker so imeli čas radi grdega vremena.

Orožnik se je začudil, ko je videl v sobi tako velike otroke, ter jo vprašal, kako to, da hodijo tako veliki otroci v otroški vrtec.

"Vreme je grdo," rekla sem mu, "in stariši so poslali večje otroke, da spremijo domov manjše bratce in sestre."

Orožnik je nekaj zmajeval z glavo, kajti zdelo se mu je čudno, da prideta dva velika otroka po enega majhnega. Rekel pa ni nič in je zopet odšel.

Pripravljena sem na vse in koliko časa bom mogla vztrajati, ne vem."

(Dalje prihodnjič)

DELO DOBIJO

OSKRBNICE

Poln čas 5:10 popoldne do 1:40 zjutraj.
Šest noči v tednu.

V MESTU—

750 Huron Rd. all 700 Prospect Ave.

Plača \$31.20 na teden.

DELNI ČAS—

1424 Argonne Rd., South Euclid, O.

Tri ure na dan, 6 dni na teden.

Plača \$9.90 na teden.

DELNI ČAS—

1588 Wayne Rd., Rocky River.

Tri ure na dan, 6 dni v tednu.

Plača \$9.90 na teden.

Ako ste zdaj zaposleni pri vojnem delu, se ne prijavite.

Employment Office odprt

od 8 zjutraj do 5 popoldne vsak dan, razen v nedeljo.

Zahteva se dokaz o državljanstvu.

The Ohio Bell Telephone Co
700 Prospect Ave., Soba 901 (251)

Ženske za čiščenje

naše
moderne

kafeterijske kuhinje

Visoka plača od ure in bonus

Dobe uniformo in hrano

Thompson Aircraft

Products Co.

23555 Euclid Ave. (251)

DELAVCI

za

SPREJEMANJE

ODPOŠILJANJE

MIZARSKI ODDELEK

SPLOŠNA DELA NA JARDU

DELO V SKLADIŠČU

Plača od ure

The Cleveland Tractor Co.
19300 Euclid Ave. (255)

Moške in ženske

se potrebuje za

splošna tovarniška
dela

6 dni v tednu
48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva. Nobena starost ni omejena, ako ste fizično sposobni opravljati delo, ki ga nudimo.

Zglasite se na

Employment Office

1256 W. 74. St.

National Carbon Co., Inc. (252)

Delo v kafeteriji moški ali ženske

Za kuho
Za peko

Dekleta za prodajno mizo

Za vozčke

Moški za skladišče

Porterji itd.

Dobra plača od ure, izvrstni delovni pogoji.

Zglasite se pri

Fred Schillforth

Cleveland Pneumatic
Aerol Inc.

20001 Euclid Ave. (251)

Help Sponsors a Fighting
DESTROYER!

PRIVILIGIJE

PROSTOST JAVNEGA GOVORA

PROSTOST VEROIZPOVEDANJA

PROSTOST OD POMANJKANJA

PROSTOST OD STRAHU

Te ŠTIRI SVOBODE so najdragocenejša last Amerike. Ohranili jih bomo potom združenih prizadevanj našega glavnega komandanta in njegovega štaba, potom naših mož v oboroženi sili in ljudstva na domači fronti, ki zagajajo naše bojujoče se može z vojno municijo z nakupi Vojnih Bondov.

Ljudstvo mesta Clevelanda je prijazno vabljen, da se udeleži razstave Normana Rockwellovih famoznih originalnih slik, predstavljajoč ŠTIRIH SVOBOD, ki se vrši pri The May Company. Te krasne slike bodo na razstavi od 25. oktobra do 30. oktobra, pod pokroviteljstvom zakladniškega departmeta Zedinjenih držav, The Saturday Evening Post in The May Company.

KUPITE VEČ VOJNIH BONDОВ

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

Volite

Frank J. Lausche
ZA ŽUPANA

FRANK J. LAUSCHE
za župana

John M. Novak
ZA COUNCILMANA 23. VARDE

JOHN M. NOVAK
councilman 23. varde

Volitve bodo v torek 2. novembra 1943

MALI OGLASI

Sobo išče

Išče se opremljeno sobo z ali brez kuhinje. Pustite naslov v uradu tega lista. (256)

Stanovanje v najem

Odda se stanovanje, spodaj, zadej, 4 sobe in kopalnica. Ne sprejme se otrok. Vprašajte na 6719 Bonna Ave. (252)

Soba se odda

Ena soba se odda dekletu. Vprašajte na 1144 Norwood Rd.

Hiša v Euclidu

Naprodaj je hiša v Euclidu, 5 sob in kopalnica, dvojna garaža, fronta 65 čevljev, 21251 Arbor Ave. (252)

Prijatelj's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescription Specialists
Vogel St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 4212

V Euclidu

Na 879 E. 225. St. hiša za 3 družine, lot 120x240, se prodaja po zmerni ceni. Oglejte si to posestvo; ako se vam dopade, dajte nam svojo ponudbo. Za podrobnosti se obrnite na M. F. Intihar 630 E. 222. St. IV 2644 ali IV 0678 (250)

Hiša naprodaj

Naprodaj je hiša za 1 družino, 6 sob in kopalnica; vse v dobrem stanju; dvojna garaža. Nahaja se na 15414 Calcutta Ave. Za podrobnosti pokličite HE 4819. (261)

Sobo išče

Ženska z enim otrokom, dve leti in pol starim, želi dobiti opremljeno sobo v okolici od E. 53. do 70. ceste, pri ljudeh, ki bi v času njene zaposlenosti tudi pazili na otroka. Kdor želi sprejeti to ponudbo, naj sporoči na 6216 St. Clair Ave., zgoraj Mrs. Pauline Cruse, ali v Nedveds Cafe, 6216 St. Clair Ave. (252)

Izgubljen pes

V nedeljo se je zatekel nekje v okolici Addison Rd. in Bonna Ave. Springer Spaniel, rujev in bel, ki sliši na ime Duke. Kdor bi sporočil o njem, dobi nagrado. Pokličite HE 0624. (251)

V BLAG SPOMIN

druge obletnice smrti naše
nepozabne soproge in
matere

Terezija Prijatelj

ki nas je za vedno zapustila
dne 22. oktobra, 1941

Dve leti Te zemlja črna krije,
mimo spavaš v grobu tam.
Solza nam iz oči lije,
srce naše kliče Te zaman.

Ljubljena in draga soproga in
mati,

mirno spavaj pod zemljo,
duša Tvoja naj pa srečo
uživa v raju blaženo.

žalujoči ostali:

ANTON, soprog
in OTROCI

Cleveland, Ohio,
25. oktobra, 1943.

MISTERIJA

ROMAN

I. Del
Steklenica na morju
Prvo poglavje.

Misterija

Po starodavni navadi je priredil "Yacht-Club" v San Francisku na predvečer tekme jacht za svoje člane svečan banket. To je vsakoletni najrazkošnejši banket v tem ameriškem velepristanišču in glavni družabni dogodek višjih desetstisočnikov.

Gostje so sedli v ogromni jedilni dvorani za mize, okrašene z eksotičnim cvetjem, blesteče se od kristala in srebra.

Jedilnik, ki ga je sestavil francoski kuhar kluba, znameniti Bonifacij, je obetal prava čudesa. Poleg klasičnih jedi so bile najrazličnejše posebnosti: šape kanadskega medveda v beli gobovi omaki, hrbet mare ali kordiljerskega zajca velikana, pekarijeva gnjat, parfimirana z ravenarom, v lupini pečene školjke; dinje, ananasi, velike čilenske jagode, kalifornijsko grozdje in breskve, gojave, redke vrste pomaranč in jabolk so bile harmonično nakopičene v benečanskem steklu, ki se je skrivalo v girlandah cvetja.

Natakarji so bili pravkar razdelili juho: čorbo z ostrigami in zeleno želvjo juho. Kozarce so napolnili s staro madejro iz Barnumovih kleti. Razpoloženje v razkošni jedilnici je postajalo prijetno in pristrčno: razvil se je živahen in vesel pogovor, kristali so žvenketali in od vseh strani se je čulo bi-

serno smejanje lepih mladih žen.

To je res čudno, je nenadoma dejal klubov podpredsednik, komandant John Huxley, svoji sosedi, komtesi Sari. Naš prijatelj Lionel še vedno ni prišel.

S pogledom je pokazal stari mornar na sedež, ki je ostal prazen poleg mlade žene.

— Ne morem si razložiti njegove odsotnosti, je odvrnila komtesa in lahno zardela; g. Lionel Brady ima med nami same prijatelje in izrečno je obljubil, da pride.

— Saj vse pričakuje, da on zmaga pri dirki yacht. Tri četrtni članovi kluba je stavilo nanj.

— Ni prav, da nas je pustil danes na cedilu.

— Prepričan sem, da obžalujete njegovo odsotnost bolj nego vsakdo drugi.

Sara je namršila obrvi in v njenih velikih črnih očeh se je zablistalo.

— Čemu neki? je vprašala ponosno. Res je, da zelo občudujem sportne uspehe g. Bradyja. Kot yachtmán si je pridobil svetovno slavo. Pravilen gentleman je, popoln tovariš.

— In?

— To je vse. Nikoli nisem mislila na to, da bi vzela g. Lionela za soproga.

— Sicer pa, je dodala z gotovim trpkim tonom v glasu, me tudi on ne bi hotel. Noče se poročiti. To je izjavil že večkrat.

— Saj lahko spremeni svoje mnenje.

— Ni verjetno, sicer pa tudi ne čakam na to. Za nič na svetu ne bi hotela pustiti svoje svobode.

Pogovor se je nadaljeval v tem tonu. Komandant je s hudomušnim veseljem zbadal mlado ženo, saj njeni občutki za krasnega yachtmána niso bili skrivnost za nikogar.

Odločno, a s skrajno vljudnostjo je Lionel vedno zavračal bolj ali manj skrite Sarine poskuse, da bi se mu približala. Seveda je bila radi tega smrtno užaljena. Hotela se je maščevati za njegovo vedenje; mislila je, da ga zaničuje, in vendar ni mogla strpeti niti en dan, da ga ne bi videla, ter se je brigala za vsak njegov najmanjši korak in gib.

Na prostornem koncu mize pa je bila komtesa Sara sama predmet čisto zaupnega pogovora med dvema mladima članoma kluba. Tomom Kennedyjem in O'Sullivanom.

— Vsekakor, je izjavil slednji svojemu prijatelju, ta lady Sara ali Misterija, kot jo imenujejo, je zaveš svet živa uganke. S svojimi mandljevitimi očmi, pravilnimi potezami in lahno zagorelo kožo je videti bolj kot kaka indijska princesa, nego kot velika angleška dama.

— Ne motite se, je odvrnil Kennedy, ki je na videz skušal braniti odsotno; komtesa Sara je Indo-Angležinja. Toda njena osebnost je v vsakem pogledu popolnoma jasna in ne vidim, da bi bilo na njej kaj misterioznega.

— Priznati vam moram, da bi prav rad imel nekaj pojasnil. Vem, da ste njen prijatelj.

— V čast si štejem, da sem njen prijatelj, to je istina, in lahko vam rečem, da nima ničesar skrivati, niti v sedanjosti, niti v preteklosti. Bedasti priimek Misterija so ji dale žene, ki ji zavidajo njeno lepoto, ali pa čestitci, ki ji jih je odklonila.

Pričakujem vaših pojasnil, je tiho dejal Sullivan, ki se je zabaval, ko je videl, s kako vne- mo brani Kennedy komteso.

— Le malo potrpljenja... komtesa je hčerka enega onih malih indijskih princev, ki so pod angleškim gospodstvom; i to vam lahko razlaga čudni značaj njene lepote. Ko je imela osemnajst let, se je poročila z mladim lordom Gloucesterjem, ki je umrl v Benaresu po dveletnem zakonu, o priliki epidemije kuge. Sara je skoraj zblaznela od žalosti.

— In potem?

— Komtesa, ki je, kakor veste, silno bogata, potuje po vsem svetu, da se zabava. To je popolna sportswoman, zelo vesela, zelo radodarna, rada se giblje v družbi in povsod jo pristrčno sprejemajo.

Pri tem pogovoru sta oba mladeniča, kakor tudi večina gostov, odšla v salon, kjer naj bi se po stari klubovi navadi izrekla slovesna napitnica članom, ki so se bili prijavi za veliko dirko.

— Pravi, je nadaljeval Sullivan, da je komtesa strastno zaljubljena v Lionela Bradyja.

— To je prazno govorčenje; Sara je sicer zelo svobodna v svojem vedenju, ki je morda malo ekscentrično, toda nihče ni mogel še nikoli reči niti najmanjše graje o njenem življenju.

— To je odgovor na vse. Toda dovolite mi, dragi prijatelj, da napravim opazko. Zgovornost, s katero branite lady Soro, mi govori o skrivnostni moči, ki jo, kakor pravijo, ima nad vsemi, ki se ji približajo. (Dalje prihodnjič)

1886

1943

Naznanilo in Zahvala

V bridki žalosti globoko potrjeni naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je nemila smrt nepričakovano posegla v našo družino in nam vzela iz naše srede preljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta

ANTON F. LUČIČ

ki ga je Bog nanagloma poklical k sebi in je spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče izdihnil svojo blago dušo in zaspal večno spanje dne 23. septembra 1943 v starosti 57 let. Doma je bil iz Peščenice pri Sisku na Hrvatskem. Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi sv. Franciška je bil položen k večnemu počitku dne 27. septembra 1943 na Calvary pokopališče.

Tem potom se želimo prav pristrčno lepo zahvaliti Rev. J. Lambur za opravljeno sveto mašo in cerkvene pogrebne obrede in za ganljiv tolažilni govor v cerkvi.

Našo pristrčno zahvalo želimo izreči vsem sorodnikom in prijateljem, ki so nam bili v pomoč in tolažbo in nam kaj dobrega storili v teh najbolj težkih in žalostnih dnevih, kakor tudi vsem, ki so prišli blagopokojnega pokropit, vsem, ki so z nami čuli in molili ob krsti ter se udeležili svete maše in pogreba.

V globoki hvaležnosti se želimo pristrčno zahvaliti vsem, ki so v blag spomin pokojnemu okrasili krsto s krasnimi vencji cvetja in sicer: Mr. in Mrs. Nick Lucic in družina, Mr. in Mrs. Steve J. Lucic in družina, Mr. in Mrs. Andrew Sader in družina, Mrs. Frances Allen and daughter, Mr. in Mrs. John Schultz in družina, Mr. in Mrs. Jim Verbič, Mr. in Mrs. Mike Silc in družina, Mr. in Mrs. Victor Zakrajsek, Mr. in Mrs. Math Urankar in družina, Mr. in Mrs. Louis Merhar in družina, Mr. in Mrs. Frank Slabe, Sr., Mr. in Mrs. F. Slabe, Mr. Wm. Slabe, Mr. in Mrs. Carl Kattler, Mr. in Mrs. Math Povše, Sr., Mr. in Mrs. I. Godinic in družina, Mr. in Mrs. Math Povše, Jr., Mr. in Mrs. P. Cunovic in družina, Mr. in Mrs. Joe Simoncic in družina, Mr. in Mrs. John Paulic in družina, Mr. in Mrs. A. Obreza in družina, Mr. in Mrs. W. A. Kenerson and family, Dorothy, Eddy in Albert Bruss, Haffner Insurance Agency, Mr. in Mrs. John Kern, Mr. in Mrs. W. Thronberns and family, Mrs. Ursuline Widmar in sin, Mr. in Mrs. Andrew Babic in družina, Mr. in Mrs. Nick Smicklas in družina, Mrs. A. Blatnik in družina, Mr. in Mrs. Math Satkovic in družina, Miss Dreama Jennings and La Verne Sherman, Mr. in Mrs. P. Mikulin, Mr. August Skufca, Mr. in Mrs. G. Norsic, Sr., Mr. in Mrs. J. Centa, Mr. in Mrs. Joseph Manno, Mr. in Mrs. A. Blazich, Mr. in Mrs. J. Kramer, Mr. in Mrs. Frank Jurca in družina, Mr. Joseph Dobrinic in družina, Mr. in Mrs. Joe Zupancic, Mrs. Jennie Hrovat, Dolly and Fanny Zupancic, Mr. in Mrs. Nick Malovic in družina, Mr. in Mrs. Nick Benic, Mr. in Mrs. Anton Grdina in družina, Mr. Jack Verhunce in družina, Mr. in Mrs. W. H. Ferris, Mr. in Mrs. Edw. Kovacic in družina, Mr. in Mrs. John Gornik, Jr. in družina, Mr. in Mrs. John Mihelic in družina, Mr. in Mrs. Frank Simon, Lt. C. W. Stodart, Cadet Fisher, Cadet McDermont, Cadet Hennings, 23rd Ward Democratic Club, Mr. Goerss, Working Associates Water Dept. of Wildwood Park, Employees of Slabe Machine Co., Boyd's Department of General Electric, Employees of Bar Machine Co., Metal Checking Dept., Liberty Machine Products Co., Mr. J. O. McWilliams, County Engineer, društvo France Prešeren št. 17 SDZ, društvo Jugoslav Camp št. 293 WOW, društvo Zvezda odsj. št. 14 HBZ. Enako tudi pristrčna hvala sledečim sosedom za krasen skupni venec: Mr. in Mrs. Sterbenz družina, Mr. in Mrs.

G. Antel, Mr. in Mrs. Obelz, Mr. in Mrs. Struckel, Hecker Family, Mr. in Mrs. Del Albert, Mr. in Mrs. Heil, Mr. in Mrs. H. Hecker, Mr. in Mrs. F. Doles, Mr. in Mrs. Frank Stump, Mr. in Mrs. J. Hovecar družina, Mr. in Mrs. Matjasic, Mr. in Mrs. Eberhard, Mr. in Mrs. Ward.

Globoko hvaležni želimo tudi izreči našo pristrčno zahvalo vsem, ki so v tako obilnem številu darovali za svete maše za mirni pokoj blage duše, namreč: Mr. in Mrs. Steve Lucic, Mr. in Mrs. Andrew Sader, Mr. in Mrs. Jim Verbič, Miss Eleanor Sader, Mr. in Mrs. Victor Zakrajsek, Mr. in Mrs. Louis Silc, Mr. in Mrs. H. Szymanski, Mr. in Mrs. Felix Surtz, Mrs. Znidaršič, Mrs. Jeannette Sercelly, Mr. Matt Braidich, Mr. in Mrs. Urban Vaccello, Mr. Emil Vidic, Mr. in Mrs. Frank Doles carrillo, Mr. Emil Vidic, Mr. in Mrs. Frank Doles in družina, Mr. in Mrs. J. Paulic in družina, Mr. Joe Pograjc, Mr. in Mrs. Anton Anžlovar in družina, Mr. in Mrs. J. Petric, Mr. John Lovsin, Mr. J. Kramer, Mr. in Mrs. Kompes in družina, Mr. in Mrs. Mike Vidmar in družina, Mr. in Mrs. M. Pa-puga, Mr. Joe Zupancic in družina, Mr. in Mrs. Sterbenz, Mr. in Mrs. John Kern, Mr. in Mrs. M. Henry Zalokar, Miss Jean Sudy, Mr. in Mrs. M. Satkovic, Mrs. Frances Knaus, Mrs. Mary Bradar, Miss Dreama Jennings, Mr. in Mrs. Joe Matjasic in družina, Mr. in Mrs. Anton Korosec družina, Mr. Rudy Widmar, Mr. John Marvar in družina, Mr. in Mrs. Lazar, Mr. Frank Skodlar, Mrs. Krumhansl, Mr. in Mrs. Frank Stump, Mr. in Mrs. Kun-sites, Mr. August Skufca, Mr. in Mrs. Joe Zalokar, Mrs. Koprivec in družina, Mr. in Mrs. Louis Padec, Mr. in Mrs. Steve Babic, Mr. in Mrs. Frank Jancar, Bowling League of Homestead Tavern, Mr. Frank Paulin, Mr. in Mrs. Cebul, Mr. in Mrs. John Hovecar, Mr. in Mrs. Chas. Zahratits, družina Rijavec, Mrs. Caroline Breskvar, Mrs. J. C. Muchitz, Mr. in Mrs. A. Obreza in družina, Mr. in Mrs. Frank Klaus iz Geneva, Ohio, Mr. in Mrs. Frank Zupancic, Miss LaVerne Sherman, Mr. J. Tomsic, Mr. August Prijatelj, družina Turapolac, Mr. in Mrs. Frank Fures, Mr. Anton Vidervol.

Naša pristrčna zahvala naj velja tudi vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago ob priliki pogreba.

Nadalje naj sprejmejo našo iskreno zahvalo vsi, ki so nam izrazili simpatije s telegrami, pismi in sožalnimi kartami.

Našo pristrčno zahvalo želimo izreči članom od društva France Prešeren št. 17 SDZ, društva Jugoslav Camp št. 293 WOW, in društva Zvezda odsj. št. 14 HBZ, ki so se udeležili svete maše in pogreba. Posebna pristrčna hvala pa članom, ki so nosili krsto, ga spremili do groba in položili k večnemu počitku.

Našo pristrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za vso vsestransko prijazno postrežbo in za vzorno vodstvo pogreba.

Če smo slučajno pomotoma izpustili katera ime, prosimo, da nam oprostite ter se vam želimo vsem najpristrčneje zahvaliti.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni soprog in dragi oče, zastoni Te sedaj iščejo naše solzne oči, ker Tebe ni več med nami. Težko nam je pri srcu, ker si se tako nanagloma moral ločiti od svojih dragih. V ljubezni in hvaležnosti Te bomo vedno ohranili v sladkem spominu in v solzah zatopljeni pošiljamo prošnje k Bogu, da naj Ti podeli večno srečo v večnosti in miren počitek v ameriški zemlji.

Oh, kako je hiša tiha prazna, ker ni dragega soproga in očeta, angel smrti življenje naglo zagreni, in radost v srčno trpljenje spremeni.

Zalujoči ostali:

EMMA LUCIC, soproga
ANTHONY, EDWARD in CADET WILLIAM, sinovi
EMMA poročena Povše, FRANCES poročena Slabe,
ELEANOR in LaVERNE, hčere

VINCENT in EDWARD, zeta ANNA sinaha
PATRICIA, JACQUELINE in GAYLE, vnukinje EDWARD, vnuk
Zapušča tukaj tudi zalujoča brata Nick in Steve Lucic, v stari domovini pa dva brata, Ivana in Janka ter sestro Barbaro

Cleveland, Ohio, 25. oktobra 1943.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA ISKRENO LJUBLJENEGA
IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

Albert A. Grdanc

ki je za ljubezen domovine žrtvoval svoje življenje in podlegel sovražni krogli dne 25. oktobra 1942 v najlepših letih mladosti star 23 let.

Eno leto je že poteklo, od bridkega spomina dne, ko žrtvoval si Ti življenje, in sprejeli smo vest žalostno.

Sovražna krogla Te je zadela, ko služil domovini si zvesto, med srečnimi se zdaj nahajaš, kjer ni trpljenja me gorja.

Ljubi sin in brat predragi, za Tebe zdaj vrnitve ni, daleč v tujini sladko počivaš in prosil tam Boga za nas.

Preljubljeni in nikdar pozabljeni sin in brat, kako težko nam je bilo pri srcu, ko si Ti jemal slovo, toda vedno smo živeli v upanju, da se po dobljeni zmagi povrne srečno nazaj med nas in ne moremo razodeti, kako se je od bridke žalosti trgalo srce, ko smo pred enim letom sprejeli žalostno sporočilo, da si za ljubezen domovine tako daleč proč od nas legel k preranemu počitku. Božja volja je bila, da si moral žrtvovati svoje mlado življenje v boju za svobodo, toda spomina na Tebe, ki si nam bil v življenju tako ljubeznivo vdan, nam pa nihče vzeti ne more in bo živel v naših srcih do konca naših dni.

Zalujoči ostali:

ANNA GRDANC, mati,
MARY CIZEL, FRANCES JERMAN, SOPHIE VOLCANSEK,
MARGARET GRDANC in STEFFIE MLAC, sestre,
JOHN, brat.

Cleveland, Ohio, 25. Okt. 1943.